

Přínosy spolupráce interního a externího auditu

Konference ČIA 14. 5. 2015
Libuše Müllerová

Přínosy spolupráce interního a externího auditu

Obsah:

- Srovnání interního a externího auditu
- ISA 640 – Využití práce interních auditorů
- Přínosy spolupráce interního a externího auditora
- Problémy u malých a středních podniků

Srovnání interního a externího auditu

	Externí audit	Interní audit
Doba vzniku	Polovina 19. století – Velká Británie, zákon o společnostech (Companies Act 1844)	Přelom 30. a 40. let minulého století, nejprve banky a pojišťovny, později velké podniky (1941–NY- IIA)
Příčina vzniku	Hospodářský rozvoj, koncentrace kapitálu, oddělení funkce řízení od vlastnictví, ochrana vlastníků	Narůstající velikost a složitost podniků – potřeba systematického přístupu zaměřením na zlepšení provozu firmy
Cíl	Nezávislé ověření UZ a VZ, vyjádřit názor ve formě výroku s cílem zvýšit důvěryhodnost zveřejňovaných účetních informací	Zlepšit efektivnost řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení organizace
Uživatelé	Vlastníci, potenciaální investoři, banky, věřitelé, zaměstnanci, státní správa	Členové představenstva, vrcholový management a další řídicí zaměstnanci podniku
Vztah k účetní jednotce	Stojí mimo účetní jednotku, je nezávislý, nesmí být vlastníkem ani zaměstnancem auditované účetní jednotky	Zpravidla zaměstnanec společnosti, avšak funkční nezávislost a organizační oddělení od řídicích a výkonných struktur.

Srovnání interního a externího auditu

	Externí audit	Interní audit
Obecně závazný předpis	Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech	Zákon č. 320/2001 Sb., o kontrole ve veřejné správě a zákon č. 21/1992 Sb., o bankách
Profesní příslušnost	Komora auditorů ČR (1993)	Institut interních auditorů (1995)
Mezinárodní členství	Mezinárodní federace účetních a auditorů (IFAC) - 1994 Federace evropských účetních (FEE -2002	Institut interních auditorů (IIA) Evropská konfederace institutů interního auditu
Etika profese	Etický kodex IFAC přijatý Komorou auditorů ČR	Etický kodex interních auditorů přijatý Radou dohlížitelů
Povinnost provést audit	Stanoven zákonem či obdobnou normou právní regulace	Obecně neexistuje, ale zpravidla jsou to povinně banka, pojišťovny a veřejná správa
Odpovědnost	Za vydaný výrok auditora v auditorské zprávě	Vůči vedení účetní jednotky či osobám pověřených správou a řízením

Srovnání interního a externího auditu

	Externí audit	Interní audit
Způsob práce	Mezinárodní auditorské standardy (ISA)	Standardy pro profesionální praxi interního auditu
Kontrola práce	Ze strany KAČR a RVDA	Ze strany vedení, případně ČNB (pouze u bank)
Předmět auditu	Účetní závěrka a výroční zpráva	Všechny činnosti uvnitř podniku
Frekvence auditu	Periodicky (převážně roční interval, s určitými výjimkami)	Průběžně
Znalosti o účetní jednotce	Omezené, získávané v průběhu auditu z interních a externích zdrojů	Výborné, získávané průběžně v každodenní práci
Prevence a odhalování podvodů	Sekundární funkce auditu – podvody s dopadem na výsledek hospodaření, aktiva a majetkovou podstatu	Jedna z hlavních funkcí při kontrolní činnosti, zaměřeno na jakékoliv podvody.

ISA 610 – VYUŽITÍ PRÁCE INTERNÍCH AUDITORŮ

Upravuje **odpovědnost a povinnosti**, které má externí auditor, využívá-li práce interních auditorů

- Externí auditor nese výhradní odpovědnost za výrok a tuto odpovědnost nijak neomezuje skutečnost, že při realizaci zakázky využil
 - a) práci provedenou interním auditorem
 - b) přímou výpomoc od interních auditorů
- Standard definuje práce, které externí auditor musí nezbytně provést, aby získal dostatečné a vhodné důkazní informace, že práce provedená interním auditorem či přímá výpomoc od interních auditorů je pro účely auditu adekvátní

ISA 610 – VYUŽITÍ PRÁCE INTERNÍCH AUDITORŮ

Uvádí situace, kdy externí auditor práce interního auditora **nesmí využít**, i když má účetní jednotka útvar interního auditu. Je to v případě, když dojde k závěru, že

- a) postavení interního auditu v rámci účetní jednotky a uplatňované zásady a postupy dostatečně nesvědčí o objektivitě interních auditorů (schopnost jednat bez předpojatosti, střetu zájmů či bez ovlivňování ze strany jiných osob)
- b) interní audit není dostatečně odborně způsobilý (udržování znalostí a dovedností na úrovni nutné k tomu, aby mola zadané úkoly svědomitě plnit)
- c) přístup interního auditu není systematický a disciplinovaný (zda existují zdokumentované interní auditorské postupy upravující např. oblast vyhodnocení rizik, nebo zda zavedl vhodné postupy v oblasti řízení kvality)

ISA 610 – VYUŽITÍ PRÁCE INTERNÍCH AUDITORŮ

Uvádí **příklady práce interního auditu**, kterou může externí auditor využít:

- testování provozní účinnosti vnitřních kontrol a jejich fungování
- pozorování fyzické inventury zásob
- sledování průběhu transakcí týkajících se účetního výkaznictví v informačním systému
- ověřování souladu prováděných transakcí s požadavky právních předpisů jakož i pravidel a vnitřních směrnic

ISA 610 – VYUŽITÍ PRÁCE INTERNÍCH AUDITORŮ

Stanoví **odborné úsudky**, která musí externí auditor provést, jestliže hodlá využít přímou výpomoc interního auditora

- vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti
- posouzení dostatečnosti provedených testů
- posouzení správnosti předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky
- posouzení významných účetních odhadů
- posouzení adekvátnosti informací zveřejněných v příloze účetní závěrky

ISA 610 – VYUŽITÍ PRÁCE INTERNÍCH AUDITORŮ

Stanoví pravidla **efektivní koordinace práce** externího a interního auditora – diskuse, informace o významných skutečnostech, které by mohly ovlivnit práci externího auditora se zaměřením na

- termín provedených prací, které externí auditor hodlá využít
- charakter a rozsah těchto prací
- hladinu významnosti pro účetní závěrku jako celek a v případě potřeby pro konkrétní skupiny transakcí či zůstatků účtů
- navrhované metody výběru položek a velikost vzorků
- dokumentaci těchto prací
- kontrolní postupy a postupy prováděné v souvislosti se zprávou auditora

ISA 610 – VYUŽITÍ PRÁCE INTERNÍCH AUDITORŮ

Upravuje **obsah dokumentace** externího auditora při využití práce interního auditora. Do dokumentace zahrne

- Posouzení
 - a) zda postavení, které má interní auditor v rámci účetní jednotky a uplatňované zásady a postupy dostatečně svědčí o objektivitě interních auditorů
 - b) úrovně odborné způsobilosti interního auditu
 - c) zda je přístup interního auditu systematicky a disciplinovaný a zda zahrnuje i řízení kvality
- Charakter a rozsah práce interního auditu, kterou se rozhodl využít a důvody tohoto rozhodnutí
- Auditorské postupy, které provedl s cílem posoudit adekvátnost použité práce interního auditu

Přínosy spolupráce

- Externí auditor může mít v dobře řízeném útvaru interního auditu významného a užitečného partnera
- Významná spolupráce v oblasti hodnocení rizik při využití znalostí prostředí účetní jednotky (*vztah mezi ISA 315-Identifikace a vyhodnocení rizik významné nesprávnosti na základě znalosti účetní jednotky a jejího prostředí*)
- Pomoc při ověřování vybraných procesů může externí auditor využít konstruktivním způsobem jako doplněk svých auditorských postupů - tím i časová úspora pro externího auditora
- Přínosem může být pro oba auditory synergický efekt pro vzájemném sdílení znalostí a poznatků

Problémy u malých a středních podniků (SME)

- ISA 610 má význam pro velké podniky, kde jsou útvary interního auditu, nebo kde působí interní auditor
- Problém je u malých a středních podniků, kde nepůsobí interní auditor a kde není vybudována systematická vnitřní kontrola
- Často jediným zdrojem informací externího auditora v oblasti vnitřní kontroly jsou vnitropodnikové směrnice, pokud vůbec existují
- Úloha interních auditorů
 - provádět osvětu a vysvětlovat význam vnitropodnikových směrnic u SME pro vnitřní kontrolní systém
 - nabízet pomoc při jejich zpracování

Přínosy spolupráce interního a externího auditu

Děkuji za pozornost
muller@vse.cz